

ROSER VIDAL

LA COLLA DELS DIMARTS

 Qorum
LLIBRES

LA COLLA DELS DIMARTS

(COL·LECCIÓ NARRATIVA) — 36

LA COLLA DELS DIMARTS

Roser Vidal Font

 uorum
LLIBRES

Primera edició: març de 2025

© del text: Roser Vidal Font

© de la fotografia de la portada: Jordi Trilla Folch

© de l'edició:

Quorum Llibres

C/ de la Violeta, 6 • 43800 Valls

Tel. 977 60 25 91

quorum@quorumllibres.cat

www.quorumllibres.cat

Impressió: Romanyà Valls, SA

ISBN: 978-84-16342-67-9

DL T 27-2025

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

Tots els homes són mortals:
però per a tots els homes la mort és un accident
i, encara que la conegui i l'accepti,
és una violència indeguda.

SIMONE DE BEAUVOIR
Una mort molt dolça

NOTA DE L'AUTORA

Aquesta novel·la està voluntàriament farcida de picades d'ullet a llocs i persones que existeixen o han existit en la vida real. La major part dels llocs descrits es poden reconèixer fàcilment i fins i tot d'alguns n'he respectat el nom; d'altres, no. Alguns dels fets que s'expliquen van succeir realment; d'altres, no. Els protagonistes són totalment imaginaris, encara que puntualment m'hagi inspirat en algun tret de persones reals. El MAT, que jo sàpiga, no ha existit mai. Vull fer constar el meu respecte i agraïment a totes les persones que m'han inspirat per escriure la història de la colla dels dimarts i demanar perdó per les entremaliadures que m'he permès en crear personatges ficticis a partir de retalls d'homes i dones reals.

Dimarts caminem...

LA COLLA DELS DIMARTS

Per ordre alfabètic de cognoms:

- Ernest Amorós. 75 anys. Casat amb l'Assumpta.
- Pep Bonmatí. 71 anys. Vidu.
- Montserrat Camps. 70 anys. Casada amb el Pere.
- Pere Casademunt. 72 anys. Casat amb la Montserrat.
- Assumpta Clotet. 70 anys. Casada amb l'Ernest.
- Francesc Feliu. 71 anys. Casat amb la Teresa, que no és membre de la colla.
- Sara Figueres. 69 anys. Casada amb el Ramon.
- Oriol Masdeu. 72 anys. Vidu.
- Ramon Mesquida. 69 anys. Casat amb la Sara.
- Pau Montull. 71 anys. Solter.

Malgrat que fora encara hi havia claror, les persianes mig abaixades feien que dintre de l'habitació ja s'hagués instal·lat la penombra.

La noia no podia ni volia recordar qui l'havia convidat a entrar en aquell joc, però sabia del cert que ja no tenia cap sentit continuar-hi. Ara ja res no tenia sentit. Ara ho havia perdut tot. Mai no podria recuperar el que havia apostat i malbaratat en aquella maleïda juguesca. Si hagués tingut el cap clar, hauria d'haver vist que mai no havien tingut ni la més mínima probabilitat de guanyar; però no, no havia tingut el cap clar. Encara no el tenia. S'havia sentit arrossegada per un corrent d'aigua voraginós, però havia d'admetre que ningú no l'havia forçat a capbussar-se en aquell riu, que ja sabia ple de xucladors i turbulències. No podia culpar el seu company. Ella es vantava de ser una dona lliure, però havia de reconèixer que l'havia seguit sense qüestionar-se on la portava, on anaven tots dos, sense considerar seriosament quin preu podien arribar a pagar. Ara tornava a ser una dona lliure, lliure i sola, obligada per les circumstàncies a prendre les seves pròpies decisions. Ja no podia refiar-se de ningú. Mai més no es podria tornar a refiar de ningú.

Havia de marxar, això era evident. No valia a badar. El joc havia acabat... i de quina manera! No sabia quin havia de ser el pas següent, però calia posar terra pel mig. Amb els somnis esmicolats, amb un buit immens i un desencís incommensurable, va ficar quatre coses en una bossa de viatge. Què s'emporta una persona a l'exili? Què necessita un mort?

No volia ni mirar la roba d'ell, els llibres compartits, els llençols encara arrugats del llit sempre per fer. No tornaria mai més a aquell indret, abandonaria per sempre l'espai que havien compartit, però no aconseguiria oblidar.

Va sortir amb la bossa penjada a l'espatlla, encara amb el cap enterbolit. No havia decidit on aniria. Només sabia que marxava tota sola... o potser no. No li havia comentat a ningú, ni tampoc a ell, que la regla s'estava retardant més de l'habitual. Ves per on, el seu company havia mort sense sospitar que potser deixava un fill.

1

L'Assumpta feia molts anys que no creia en Déu, però cada dia agraïa a les forces de la natura, als cossos celestials o als follets del bosc el goig d'estar viva i de tenir una salut prou bona, als seus setanta anys ja fets, per poder continuar gaudint dels petits plaers quotidians. Aquesta sensació de plenitud s'intensificava cada dimarts quan, si el temps ho permetia, i no cal dir que amb un clima com el del Camp de Tarragona acostumava a permetre-ho, sortia a caminar per aquelles contrades amb la seva colla d'amics jubilats.

El destí era el menys important, ja que qualsevol camí la sorprenia cada dia amb noves meravelles per descobrir. Darrere d'un revolt del sender apareixien les teulades terroses d'un poble que no havia imaginat, o un esvoranc corprenedor, o el punt fosc d'un vaixell sobre la línia mal definida de l'horitzó, o la silueta d'una serralada que algun company de caminada identificava com les llunyanes muntanyes de Montserrat. Fins i tot quan s'endinsava per un caminó mil vegades trepitjat, el canvi de les estacions s'encarregava de dibuixar cada cop un quadre nou i ben diferent. En comarques de secà, el marró de la terra es cobria en poques setmanes de brots verds, per transformar-se en un tres i no res en un mar color maragda, que la força del sol esgrogueïa al cap de poques setmanes. Hi havia arbres que es despullaven a la tardor, després d'haver ensangonat el paisatge amb les seves fulles vermelles, i d'altres que es mantenien fermes, constants i capficats en la seva verdor, potser per poder fer el contrapunt de color o pel pervers joc de confondre els daltònics. Els ametllers, presseguers i altres arbres fruiters tacaven el paisatge, només durant uns dies, amb grans extensions de color blanc o rosat, abans de cobrir-se de fulles. A la primavera, treien el cap tímides flors que desapareixien abans de poder gaudir de l'escalfor de l'estiu, per no parlar de les roselles, tan territorials i enyoradisses, que es marcien al mateix moment d'arrencar-les.

Aquell dimarts al matí, el dia que el malson va començar a fer-se present, l'Assumpta seia en un banc, davant la gran taula de llistons de fusta que havien triat com el lloc adient per esmorzar. Ja coneixien aquell indret i fins i tot havien retardat una mica l'hora de l'àpat per poder gaudir del cobejat luxe de seure com Déu mana, si tenien en compte que els ossos d'alguns dels companys de caminada ja patien per seure a terra, i no cal dir per aixecar-se'n. Ella s'havia avançat, caminant d'esma, encaparrada en els seus pensaments, i poc després havia arribat la Sara, que ara estava enfeïnada traient de la motxilla la bossa dels entrepans i el termos del cafè. Més enllà de les muntanyes de Miramar, una mica amagat entre les branques dels arbres, es podia entrellucar el mar. Semblava impossible poder-lo veure a aquella distància, però era un dels encants afegits de la serralada prelitoral de les comarques de Tarragona, la sobtada aparició d'un bocí de mar on no s'esperava per reivindicar la seva omnipresència. El dia era clar, però corria un vent suau que refrescava l'ambient allà dalt, cosa que era d'agrair perquè encara els quedava un bon tros de caminada. Va tancar els ulls i va deixar que els raigs del sol li petessin a la cara. Amb les parpelles baixades només veia un fons vermellós i sentia l'escalfor a la pell, suportable i fins i tot agradable una curta estona.

De mica en mica va anar arribant la resta de la colla. Sempre hi havia qui caminava més lentament, sobretot costa amunt, o qui s'entretenia fent fotos o intentant identificar alguna espècie d'arbust amb l'ajut del servicial i omniscient Google Lens. Això no amoïnava ningú. S'esperaven a les cruïlles per tal que els despistats no es perdessin i, malgrat que seguien una ruta prèviament establerta, tots tenien clar que l'objectiu era gaudir el moment, sense pressa, sense que la destinació triada tingués més importància que fer d'esquer per començar la caminada. Feia temps que la majoria ja no sentia cap necessitat de demostrar res a ningú, malgrat que el repte de trampejar el pas dels anys, de plantar cara al deteriorament físic inherent a l'edat, no deixava de ser una bona motivació, afegida al gust per la natura, els esmorzars amb xocolata i cigaló inclosos i l'agradable companyia.

Havia arribat, doncs, l'esperat moment de l'esmorzar, així que van anar seient als bancs al voltant de la taula i traient els queviures de les motxilles.

—Avui porto una xocolata boníssima.

—No, si ja podem anar gastant calories, que les recuperem en un tres i no res...

—Porta lactosa?

—Porta gluten?

—Falta el Pep. Algú ha vist el Pep?

—Em sembla que s'ha quedat fent fotos a la darrera barraca de pedra seca.

—O potser ha hagut de fer una *pipiparada* tècnica. A certa edat, la pròstata ja no perdona...

—Va! Comencem, que jo tinc gana. Ja vindrà.

L'ombra del Pere va irrompre inopinadament al cap de tots ells i, qui més qui menys, van sentir una punxada dolorosa en algun punt indefinit del cervell. Tots, però, van callar i cadascú va atacar el seu entrepà, mentre agafaven de tant en tant una oliva o una ametlla dels potets que alguns havien col·locat al mig de la taula, per compartir. Passaven els minuts i el Pep no arribava. Ningú no volia ser el primer a aixecar la llebre, però van començar a mirar-se els uns als altres amb una certa preocupació.

—Escolteu! Voleu dir que no li ha passat alguna cosa, al Pep? Triga massa.

—Què vols que li hagi passat? Potser va restret...

Tots van riure, però quan van acabar d'endrapar i la Sara va obrir el termos per repartir el cafè ja va ser com si hagués saltat l'alarma.

—Potser sí que... El vaig a buscar —va dir el Francesc, el més caminador de la colla.

—T'hi acompanyo —es va oferir l'Oriol—. Espereu-nos aquí... i no us acabeu el conyac.

Els dos excursionistes van desfer lentament el camí fins a l'últim lloc on havien vist el Pep. Parlaven poc i escrutaven de cua d'ull els marges del sender, sense voler mostrar gaire interès. De tant en tant, cridaven el nom de l'amic. Era un tros de corriol que discorria enmig d'una arbreda no gaire atapeïda i sense grans desnivells. Les probabilitats d'un accident eren realment minses i el Pep era un senderista experimentat que feia muntanya des de l'adolescència, com la majoria d'ells. Ara bé, en aquestes edats, mai no es podia descartar un atac de cor, una feridura, una baixada de sucre... Tant de bo fos un restrenyiment.

Finalment van arribar davant la barraca de pedra seca. No era estrany que els recorreguts passessin sovint a prop d'aquesta mena de construccions, que esquitxen els camps de Catalunya. De diferents mides i formes, algunes es mantien dretes com el primer dia o havien estat adobades; d'altres estaven mig derruïdes; algunes tenien adossada una cisterna per recollir l'aigua de la pluja, d'altres fins i tot mostraven restes d'una llar de foc, en record d'espòriques ocupacions anteriors. En qualsevol cas,

sempre hi havia algun detall que les feia úniques i era motiu d'una aturada, quatre fotos i uns quants comentaris. Davant la barraca no es veia ningú i el silenci augmentava la sensació de buidor. Van entrar-hi plegats. Res. Van donar la volta a la construcció, cadascú per un cantó, i allà darrere van descobrir alhora el que buscaven i no haurien volgut trobar. El Pep jeia a terra; el telèfon mòbil havia caigut al seu costat, com si l'hagués portat a la mà fins al darrer moment, en la seva dèria de fotografiar tots els detalls, i la motxilla era una mica més enllà. No es bellugava. No hi havia sang.

—Déu meu!

L'Oriol va mirar de trobar-li el pols. El Francesc va comprovar que no respirava i instintivament va començar a fer el que recordava de les maniobres de reanimació cardiopulmonar.

—Truca al 112! De pressa!

A l'Oriol, ves a saber per què, només se li va acudir agafar el mòbil del Pep per intentar trucar. Com es desbloquejava? Finalment va aconseguir desbloquejar-se el cervell i va agafar el seu propi mòbil. El Francesc continuava amb el massatge cardíac, sense saber si la freqüència era l'adequada, si la força que aplicava era suficient o si corria el risc de trencar-li unes quantes costelles per un excés d'energia. El que de seguida li va quedar clar era que no podria mantenir aquell ritme gaire estona.

—Vols trucar? Collons! O vine aquí i ja trucaré jo!

El Francesc va parar una estona i, endebades, va intentar trobar-li el pols al canell. Després va buscar al coll, on se suposava que hi havia de ser la caròtida. Res. Malgrat que estava esgotat per l'esforç, va reprendre el massatge cardíac. Què més podia fer?

L'Oriol ja parlava per telèfon amb algú. Què dimonis importava qui trucava? Que com carall es deia el lloc on eren? Com volia que busqués les coordenades del GPS mentre estava parlant per telèfon? Si us plau, que enviessin algú ja! A l'altre costat, còmodament assegut en un fred despatx, algú acuradament ensinistrat per seguir rigorosament els passos del protocol establert feia preguntes amb una veu neutra i monòtona, conscient que el nerviosisme de l'interlocutor no l'havia d'afectar gens ni mica. L'Oriol el que necessitava eren respostes. L'operari del 112 parlava des de Barcelona. Desconeixia totalment l'entorn de l'incident i necessitava dades concretes per enviar-hi algú. Ell només havia d'escriure un correu electrònic a l'òrgan competent (SEM, Mossos, Bombers...) i ells ja buscarien quina era la unitat més propera que podia fer el servei.

—Diu que és a l'Alt Camp. Això és Tarragona, oi?

—Sí. Facin venir de seguida una ambulància. No sé si el meu amic és mort.

—I diu que algú li està fent les maniobres de reanimació... Que continuï. Ara li trucaran del SEM... i, si us plau, busqui les coordenades.

Al Francesc ara ja els braços li feien figa. L'Oriol el va substituir al costat del malaguanyat Pep i li va passar el telèfon. De seguida van rebre l'esperada trucada. Se'n va sortir d'enviar la ubicació i els del SEM van poder comprovar l'existència d'un camí, transitable en cotxe, relativament proper. Li van assegurar que arribarien de seguida..., malgrat que ningú no gosaria definir *de seguida* en aquestes circumstàncies.

Abans que l'ambulància, van fer-hi cap la resta dels excursionistes. En no tornar els comissionats, s'havien ensumat que alguna cosa greu passava. Van arribar-hi en grup. Malgrat que ningú no ho va voler verbalitzar, tots van veure que eren davant un cadàver. Quan finalment van fer acte de presència els sanitaris, es van limitar a confirmar l'evidència, no sense abans haver aplicat debades les plaques del desfibril·lador, per si de cas. L'Oriol i el Francesc estaven esgotats, marejats per l'esforç i superats per la sensació d'impotència. I tots, absolutament tots, tristos i desconcertats. Què cony havia passat? Què cony estava passant?

2

En veure cada vegada més propera l'edat de la jubilació, la Gemma Caldentey, metgessa forense de Tarragona, havia reflexionat molt sobre què li podia esperar en un futur que cada dia sentia més a tocar. Ja fos pels hàbits higiènics, els antibiòtics, les vacunes o la depuració de l'aigua, o potser per l'alimentació, els insecticides o l'accessibilitat dels sistemes sanitaris, era innegable el fet que l'esperança de vida dels humans s'havia incrementat de manera espectacular a tot el món, però més notablement als països considerats desenvolupats. I no tan sols havia augmentat l'expectativa d'anys que queden per davant després de la jubilació, sinó que l'etapa en què els humans som capaços de viure de manera més o menys independent, lliures de les malalties pròpies de l'envelliment, s'havia allargat de manera notable.

No sabia gairebé res d'aquell home, però no podia evitar elucubrar sobre la vida i la mort de la persona que havia habitat aquell cos que li acabaven de portar al dipòsit: un iaio excursionista que segur que no havia previst morir aquell dia ni d'aquella manera.

Era innegable que els canvis en l'estil de vida, amb el culte a l'exercici físic a qualsevol edat, també havien contribuït a fer que el paisatge del nostre país es guarnís amb reguitzells d'excursionistes, alguns ja una mica xarucs, amb els seus pals de caminar, amunt i avall, qualsevol dia de la setmana, discutint si les rutes de Wikiloc o d'AllTrails són més o menys fiables que els mapes de paper, els de tota la vida, o que la memòria visual dels caminadors habituals que es coneixen cada racó, cada pedra o cada arbre de les muntanyes de Miramar, de la serralada del Montsant o de Prades.

Malgrat els perills teòrics que podrien amenaçar aquestes agosarades colles de senderistes, la realitat és que els accidents són molt poc freqüents. Segurament el seny acumulat amb els anys i el treball en equip,

que permet incrementar l'ego dels més experts en ajudar els més porucs o maldestres, fan que el risc no sobrepassi mai uns límits raonables. En aquests casos, però, a l'improbable accident de muntanya, cal afegir-hi el més probable problema de salut. Qui més qui menys té el sucre difícil de controlar, o la tensió amb una inexplicable tendència a enfilarse, o uns pulmons que no se saben acabar d'expandir, o un cor a qui li costa de seguir el ritme, o uns ossos que, ves per on, tenen una certa facilitat per trencar-se.

Res d'això, però, era el que li havia passat a aquell home que havien trobat mort darrere d'una barraca de pedra seca, a l'Alt Camp de Tarragona. La doctora Gemma Caldentey ho va veure de seguida. No calia res més que treure el tapaboques amb el qual la víctima es protegia la gola perquè saltés a la vista un sec al coll, un solc com el que deixa una corda o un filferro ben tibant. Aquell malaguanyat excursionista havia mort escanyat. I, evidentment, ni el lloc ni les circumstàncies permetien pensar en un accident, i menys encara en un suïcidi, així que, sense cap mena de dubte, es tractava d'un homicidi. L'autòpsia no va aportar gaire informació d'interès. A banda de la cicatriu d'una antiga apendicectomia i una pròstata augmentada de mida i amb un nòdul sospitós a la cara posterior, que ja mai no arribaria a desenvolupar-se o que probablement tampoc no s'hagués arribat a desenvolupar mai, la forense va poder comprovar que l'estómac contenia poques restes d'aliments i poca cosa més, pendent, és clar, del resultat de les proves complementàries de laboratori. Després de redactar l'informe provisional, va donar la feina per enllestida.

A primer cop d'ull, semblava un cas una mica atípic. Un excursionista no acostuma a portar a sobre gairebé res de valor, així que un robatori no semblava el motiu més probable de l'homicidi. La troballa amb l'assassí havia estat casual o aquest sabia on trobar-lo? Estaria el vell ficat en negocis tèrbols i es tractaria d'alguna mena d'ajustament de comptes? Comentaria el cas amb el Manel, a veure que n'opinava.

I tot just l'endemà va aparèixer al seu despatx l'inspector Manel Font, dels Mossos d'Esquadra de Tarragona.

—Gemma, has fet tu l'autòpsia de l'excursionista aquell que van trobar mort?

—Sí, i estic prou convençuda que es tracta d'un assassinat.

—Ja, això es dedueix del teu informe. Endevina a qui han encarregat el cas?

—No em diguis que a tu! No hi ha una comissària, a Vilaniu? Em sembla que els correspon a ells...

—Són un equip novell i ens han demanat un cop de mà, així que ajuda'm a lluir-me. Què més em pots aportar?

—Poca cosa. Que va morir estrangulat... Suposo que el van agafar per sorpresa, perquè no hi havia senyals de lluita. Segurament el van atacar per darrere. Manquen algunes proves complementàries, però no em sembla que ens ajudin a aclarir gaire cosa més.

—Pel que sé, era un home gran, un iaio.

—Sí, però prou sa. Teniu ja algun sospitós?

—És massa aviat. Pràcticament encara no hem començat la investigació.

—Pel que et conec, endevino per on començaràs.

—Què vols dir?

—Que aniràs a l'enterrament. Oi que tinc raó?

3

La porta principal del tanatori de Vilaniu s'obria directament a l'aparcament. Malgrat que era un indret ben poc acollidor, allà s'hi estaven la major part dels acompanyants del dol, formant petits grupets, dels quals ocasionalment se'n despenjava algú per saludar un nouvingut. Les sales de vetlla eren prou petites i opressives per justificar que només els parents més propers romanguessin al costat del fèretre per rebre les condolences i explicar per enèsima vegada les circumstàncies de la mort.

Com a regla general, la sensació de tragèdia i injustícia de la mort creix en proporció inversa a l'edat del finat. No era el cas. La víctima estava en la setantena, però res no feia preveure aquella mort, definitivament tràgica i injusta.

Prop de la porta, hi havia una colla d'homes i dones, també septuagenaris, fàcilment identificables com a amics del difunt. Posat seriosos i poques llàgrimes. Vestits informals, calçat esportiu i cares tristes. Amb tota seguretat eren els companys d'excursió, els primers que van veure i van viure la tragèdia.

—Encara no me'n sé avenir —deia l'Assumpta.

—És que no fa ni un mes que vam enterrar el Pere —va apuntar l'Oriol—. Ja és desgràcia!

—Allò del Pere va ser diferent. Va ser un accident —intentava aclarir l'Ernest.

—N'estàs segur? —va intervenir la Sara.

Tots li van dirigir una mirada glaçadora.

—Tant se val! —va concloure l'Assumpta—. Segons la policia, al Pep el van assassinar... i això és molt fort. Qui podia tenir un motiu per fer una cosa així? Era un home que no tenia enemics.

—Que nosaltres sabéssim! —va afegir el Francesc—. La qüestió que no em puc treure del cap és: el van matar a ell per casualitat? Ens hau-

rien mort a qualsevol de nosaltres si ens haguéssim quedat endarrerits? O l'esperaven tot just a ell... Com podien saber on trobar-lo? Només nosaltres sabíem on anàvem...

—Ni això! Jo normalment no sé on anem... ni m'importa... Em deixo portar. Confio en vosaltres.

Tothom va mirar l'Assumpta i en uns quants llavis es va insinuar un somriure involuntari, totalment inadequat donades les circumstàncies. Era proverbial la manca d'orientació d'aquella dona, però formava part del seu encant.

—Deixem que la policia investigui —va tallar el Francesc—. Només espero que ens vagin informant i que trobin aviat el malparit que ho va fer. Fins que no sapiguem alguna cosa més, no és per estar gaire tranquil.

Des del lloc on era, l'inspector Manel Font no podia sentir la conversa, però observava atentament el grup. Un per un, hauria de parlar amb tots i cadascun d'ells al llarg de la investigació, però ara encara no era el moment. Havia acudit al tanatori acompanyat per l'Enric Roures, un agent dels Mossos d'Esquadra destinat a Vilaniu que havia estat designat per ser el seu ajudant en el cas. Era una bona idea, ja que semblava que aquell home, una mica més gran que ell i que, procedent de Barcelona, feia ja un parell d'anys que era a la nova destinació, coneixia el territori i havia establert bones relacions amb alguns vilatans, la qual cosa en algun moment podria resultar útil i estalviar marrades innecessàries. De fet, feia un moment que l'agent Roures s'havia disculpat i havia deixat sol el Manel per anar a expressar el seu condol al fill del finat, conegut i company ocasional de gresques, que havia sortit a prendre l'aire i a fumar un cigarret amb un parell d'amics.

El Manel va observar també amb interès aquest segon grup. Tampoc no podia sentir la conversa, però podia ensumar aquell to de distanciament amb què els que són una mica més joves contemplen la mort de la gent més gran. En aquest cas, però, es veia que tothom estava molt afectat. Vilaniu era una població de poc més de vint-i-cinc mil habitants, on la majoria de la gent es coneixia. Alguns li havien dit que era un cau d'enveges i de ressentiments mal païts, però això es diu de gairebé tots els pobles. Al cap d'una estona va arribar una nova colla d'homes que es va dirigir directament al fill del Pep, i l'Enric va aprofitar aquest moment per tornar amb el Manel.

—Ha estat un bon pal per a tots —li va dir el mosso que, per a l'ocasió, anava de paísà, el mateix que el Manel—. Pensa que els pares d'alguns d'aquests són també del grup de senderistes. Estan preocupats.

A més, no fa gaire va morir tràgicament un altre home de la mateixa colla. Sembla que va ser un accident, malgrat que pel poble va córrer que es podia haver suïcidat.

—Suïcidat? Es va obrir cap investigació?

—No. Es va assumir que havia estat una malaurada caiguda, però a l'home li havien diagnosticat feia poc una malaltia de mal pronòstic i progressiva. A banda, el fet que l'accident es produís tot just a Siurana, que és un lloc pel qual els suïcides tenen una certa tirada...

—Home, doncs no m'estranya que els amics estiguin una mica tocats.

—Vols quedar-te gaire estona més o marxem?

—Podem anar passant. Pot ser que l'assassí sigui davant dels nostres nassos o tregui el cap d'aquí una estona, però no em sembla que porti al front un cartell que l'identifiqui. Això d'imaginar que els assassins no es volen perdre l'enterrament de les seves víctimes reconec que no deixa de ser una dèria meva que l'experiència m'ha demostrat que de vegades és veritat i d'altres no.

—De totes maneres, el funeral a l'església i l'enterrament no seran fins demà al matí, així que encara li queden més oportunitats de fer acte de presència. Per cert, si no et sap greu, m'agradaria assistir-hi. Tinc una certa amistat amb el fill.

—I tant... No pateixis.

—Voldràs acompanyar-m'hi?

—No cal. Però tu agafa't el temps que convingui... I no deixis de prendre nota si veus algun sospitós.

4

L'endemà de l'estada al tanatori, tot esperant l'Enric, el nou company de Vilaniu, el Manel Font jugava d'esma amb un bolígraf mentre guaitava per la finestra del petit despatx que li havien assignat a la comissaria. No podia evitar comparar aquest cau, amb vistes a un depriment i ressec descampat, amb la seva espaiosa oficina de Tarragona, des d'on podia deixar passar el temps amb l'esguard perdut en un mar infinit i canviant, que podia asserenar o excitar l'ànim, depenent de l'hora i el clima, però que mai avorria. No és que Vilaniu fos una població especialment bonica; de fet, no tenia res d'especial, però semblava que havien triat per ubicar la comissaria dels Mossos d'Esquadra un dels racons més insulsos de la vila. El Manel s'havia adonat que les ciutats i els pobles més bufons i pròspers s'aplegaven a les ribes d'un riu o d'un llac o de cara al mar, potser perquè els homes busquen l'aigua per sobreviure i per poder-se moure amb rapidesa i seguretat. L'aigua ordena el paisatge i crea punts de referència. Vilaniu, però, no tenia mar, ni tan sols un trist rierol; els torrents que travessaven la població, secs i bruts, amb prou feines justificaven la construcció d'uns quants ponts que, amb prou pena, trencaven la monotonia dels carrers del barri vell, carrerons tristos pavimentats amb llambordes, entre edificis que amenaçaven ruïna i que mostraven sense vergonya els vidres bruts de botigues tancades a la recerca impossible d'un llogater. El paisatge no millorava gaire a l'eixample, amb rambles i carrers més amples i il·luminats, però també amb la meitat dels comerços tancats i barrats per obra i gràcia de la competència de les grans superfícies i de la indubtable comoditat de les compres per Internet. Massa gran per ser un poble, massa petita per ser una ciutat, la vila suportava malament l'estancament de la població, però no aconseguia trobar la fórmula per engrescar nous vilatans i, tot sigui dit, els emigrants que s'hi instal·laven, procedents majoritàriament del Marroc o de països sud-americans, no

es podia dir que fossin rebuts amb entusiasme pels aborígens. Era una vila de vol i dol, que es mirava el melic, badallava i es planyia mentre la resta del món corria, potser també, per descàrrec dels ensopits vilatans de Vilaniu, sense tenir gaire clar cap a on.

No feia gaires anys que els Mossos d'Esquadra s'havien instal·lat a la vila. Fins a aquell moment, entre la Policia Local i la Guàrdia Civil, que encara conservava una caserna en un barri dels afores, s'havien fet càrrec de totes les qüestions d'ordre públic, és a dir, baralles, robatoris i bretolades, però també d'algun crim passional, de tant en tant, quan encara no havia pres cos el concepte de violència de gènere. La caserna continuava habitada per uns quants números que semblaven haver quedat enganxats a les parets amb algun pegament indissoluble i tothom es preguntava què dimonis fotien mantenint vehicles, sous i privilegis, sense que ningú no aconseguís esbrinar quines funcions conservaven. Senzillament, continuaven formant part del paisatge. I encara sort que mai no s'havia desplegat a la població la Policia Nacional per acabar d'embolicar la troca.

Començava a fosquejar quan va aparèixer l'Enric Roures. Anava vestit de paisà.

—Com ha anat l'enterrament? Has pogut esbrinar alguna cosa?

—Ja saps que hi he anat perquè tinc una certa amistat amb el fill de la víctima. I, la veritat, tampoc no esperava descobrir-hi res de nou.

—Suposo que hi havia molta gent.

—Una gentada! Al funeral, l'església era plena de gom a gom. I això que la majoria dels assistents són uns descreguts, però els rituals són els rituals i, als pobles, els funerals es fan a les esglésies. Tothom aprofita per deixar-se veure, fins i tot els que, en vida, havien negat al mort el pa i la sal. Al cementiri, però, ja érem tan sols uns quants.

—I has copsat algun comentari interessant? No sé, qualsevol cosa que ens pugui donar un fil per estirar.

—Ningú no es podia creure que el Pep hagués estat assassinat. Aparentment no tenia enemics i, pel poc que el vaig tractar, a mi em semblava un home afable i tranquil. Els fills estan fets pols. No entenen res.

—Tenia dona?

—Era vidu. La dona va morir fa uns anys d'un càncer. Jo no la vaig arribar a conèixer.

—Per cert, quant temps fa que ets a Vilaniu? Perquè tinc entès que tu no ets d'aquí, oi?

—Fa un parell d'anys que hi visc i no, no soc d'aquí. Vaig néixer i, fins ara, havia viscut sempre a Barcelona.

—I, si no és molt preguntar, com és que vas venir a parar a aquest poble?

—Ciutat. He après que la gent d'aquí es pot ofendre fàcilment si rebaixes la categoria de la població. La veritat és que vaig demanar jo aquesta destinació. Havia treballat al Prat, al barri de Sant Cosme que, com ja saps, no és tot just un oasi de pau, i volia un lloc una mica més tranquil. A més, ma mare, que al cel sigui, era d'aquí, encara que va marxar cap a Barcelona de molt jove.

—Així que es pot dir que has vingut cercant les teves arrels... —va dir el Manel, fotent-se una mica.

—Fins a un cert punt es podria dir que sí —va contestar l'Enric, en un to una mica tallant—. Però, si no t'importa, anem per feina. Estic una mica cansat i demà m'he de posar a treballar d'hora.

—D'acord, però tranquil, que demà no et necessitaré. Ja puc anar tot sol a entrevistar alguns dels amics de la víctima... Segur que no t'ha cridat l'atenció l'actitud de ningú al funeral? Com ja et vaig dir, tinc una amiga que pensa que estic obsessionat amb la idea que l'assassí no es perd mai el funeral de la seva víctima. Suposo que és la conseqüència d'haver vist moltes pel·lícules, i ja sé que no sempre es compleix aquesta màxima, però tots sabem que les probabilitats de morir a mans d'algú que coneixes són molt superiors que les de fer-ho a mans d'un desconegut.

—En això tens raó. No he vist, però, a l'església ningú amb les mans tacades de sang, ni cap figura sospitosa amb barret i gavardina guaitant des de la porta.

Això estava millor, va pensar el Manel. El seu company començava a mostrar una mica de sentit de l'humor. Segurament haurien de compartir moltes hores de treball, així que era important trobar canals per relaxar la tensió.

5

Era evident que el primer pas hauria de ser interrogar els companys de senderisme de la víctima. L'inspector Font va decidir començar pels qui havien trobat el cadàver. La primera entrevista seria amb el Francesc. L'home, quan el Manel li va donar a triar, es va estimar més rebre el mosso a casa seva que anar a la comissaria per fer la seva declaració com a testimoni. El Manel també preferia aquesta opció, perquè sempre oferia l'oportunitat de conèixer millor les persones i el seu entorn. Qualsevol detall, encara que semblés marginal, podia aportar una informació important en la investigació d'un assassinat.

El Francesc vivia en un pis modern i amb molta llum, al carrer principal de l'exemple del poble. Els mobles eren funcionals i relativament nous. La Teresa, la dona del Francesc, els havia deixat una tetera fumegant i dos serveis sobre la tauleta i havia desaparegut discretament. Ella no pertanyia al grup de muntanya; una malaurada caiguda, i no en un camí dret i pedregós sinó a la cuina de casa seva feia uns quants anys, li havia deixat una discreta coixesa, no gaire evident, però que l'havia fet desistir d'acompanyar la colla en les seves sortides, perquè no volia ni endarrerir-los ni limitar-ne els recorreguts. Com a bona dona, educada per les monges als anys seixanta del segle passat, no podia consentir que ningú se sacrificés per ella; si de cas, era ella qui s'havia de sacrificar pels altres.

—Vostè va ser qui va trobar el cos del senyor Josep Bonmatí, oi?

—Del Pep, sí. L'Oriol i jo el vam trobar alhora.

—Suposo que ja era mort.

—Vam intentar reanimar-lo, però em penso que ja era ben mort quan hi vam arribar.

—Sap que el van escanyar?

—Sí. Això he sentit. Tenen idea de qui pot haver estat?

—No encara. Vostè té alguna idea?

—Jo? En absolut. —Va servir el te a les tasses. — Sucre? Llet?

—Llet, no. Sucre, una cullerada, gràcies. Sap si tenia enemics, si s'havia enfrontat amb algú darrerament?

—No, que jo sàpiga.

—Es coneixien de feia gaire temps?

—De ben petits. Gairebé tots ens coneixem de quan érem canalla. És veritat que amb alguns es va perdre el contacte durant un temps, perquè van marxar a viure fora vila, però tots van acabar tornant.

—El senyor Bonmatí va ser dels que van viure fora?

—Sí i no.

—Què vol dir?

—Vull dir que no va fixar fora la seva residència, però va estar absent del poble, per circumstàncies, dues temporades.

—Quines circumstàncies? On va viure i quan?

—Fa de mal dir. A la Model, a Barcelona.

—Vol dir a la presó?

—Sí, però no malpensi, no era un delinqüent.

Era fàcil malpensar d'algú que ha estat dues vegades engarjolat. I, tal com s'havia expressat l'amic, no semblava que hagués estat a la Model exactament com a funcionari.

—La primera vegada —va continuar el Francesc— va passar-hi un any. Érem molt joves i eixelebrats. El van acusar de pertànyer a l'EPOCA. Suposo que a vostè aquestes sigles no li diran res, però es refereixen a l'Exèrcit Popular Català, un grup que va aparèixer als anys setanta del segle xx i que van relacionar amb l'assassinat d'un conegut industrial barceloní. El cas va originar un gran rebombori i les forces de l'ordre anaven boges a la recerca d'un cap de turc. Al cap d'un any, van deixar anar el Pep, després que al judici no poguessin demostrar res... No hi havia res a demostrar, és clar. Però va tornar escarmentat de l'experiència, perquè, pel que va explicar, no és que tractessin els presoners polítics... ni els altres, si hem de dir la veritat, amb guants de seda.

—I la segona vegada?

—Aquesta és més recent, malgrat que ja fa també molts anys. Va ser un tema de drogues.

—Era traficant?

Sí que tenien cops amagats aquests iaïos! El Manel va pensar immediatament que s'obria un prometedor camp per explorar. Els ajustaments de comptes, al món de la droga, són el pa de cada dia.

ÍNDIX

NOTA DE L'AUTORA	7
LA COLLA DELS DIMARTS	9
1. La barraca de pedra seca	13
2. Les troballes de l'autòpsia	19
3. El tanatori.....	23
4. La comissaria dels Mossos d'Esquadra de Vilaniu	27
5. L'interrogatori del Francesc	31
6. L'estimbada del Pere.....	35
7. L'interrogatori de la Montserrat.....	39
8. Roberto Alcázar i Pedrín	43
9. El fill del Pep	47
10. El genoll de la Montserrat	51
11. Troben el cos de la Montserrat.....	55
12. La Pobla de Ferran.....	57
13. I en queden set... ..	63
14. Els consells de l'inspector Font	67
15. El despertar de la Sara	71
16. La calçotada	77
17. El xalet de les Airasses	81
18. Cal trobar un motiu	85
19. Cabòries de l'inspector.....	89

20. Tot recordant la Sara.....	93
21. El poble de les tombes buides	97
22. Un cadàver nou al nínxol vell.....	99
23. Un nexa comú.....	103
24. Pla d'actuació.....	105
25. El MAT.....	109
26. Arreplegant informació.....	113
27. <i>Da capo</i>	117
28. Els membres del MAT	121
29. Una juguesca arriscada.....	125
30. S'han acabat els assassinats?	129
31. La llegenda de la Pera	133
32. Una trucada misteriosa	137
33. Com un camaleó.....	141
34. Els telèfons mòbils.....	145
35. Comença la cacera	149
36. Telèfon desconnectat o fora de cobertura.....	153
37. Una nova etapa per a l'Assumpta	157
38. El germà del Quim.....	161
39. Les botigues de mòbils.....	165
40. Sospitosos	169
41. El comiat de l'Antoni Martínez.....	173
42. Nou equip d'investigació.....	177
43. Órdago.....	179
44. La confessió	183

